

KONSULTITAJ ORIGINOJ

Mallongigoj : DN-Dīgha Nikāya
 MN-Majjhima Nikāya
 SN-Saṃyutta Nikāya
 AN-Aṅguttara Nikāya

BUDHO

<i>Sekcio</i>	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>	<i>Origino</i>
Ĉapitro 1			
1	2	1	Diversaj Sutroj
	4	11	AN 3-38, Sukhumālā-sutta
	4	23	MN 3-26, Ariyapariyesana-sutta
	5	7	Diversaj Sutroj
	6	2	MN 9-85, Bodhirājakumāra-sutta
	6	6	Diversaj Sutroj
	6	15	Sutta-nipāta 3-2, Padhāna-sutta
	6	21	Diversaj Sutroj
	7	6	Vinaya, Mahāvagga 1
	7	25	DN 16, Mahāparinibbāna-sutta
2	9	1	DN 16, Mahāparinibbāna-sutta
	9	14	Parinibbāna-sutta
	11	9	Parinibbāna-sutta
	11	15	DN 16, Mahāparinibbāna-sutta
Ĉapitro 2			
1	13	1	Amitāyur-dhyāna kaj Vimalakīrti- nirdeśa sūtras
	13	6	Śūraṅgama-sūtra
	13	11	Vimalakīrtinirdeśa kaj Mahā- parinirvāṇa sūtras

<i>Sekcio</i>	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>	<i>Origino</i>
	13	1	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 16
	14	17	Mahāyāna-jātaka-cittabhūmi- parīkṣa-sūtra
	14	25	Mahāparinirvāna-sūtra
2	17	1	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 3
	18	3	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 4
	19	15	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 5
3	21	1	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 16
Ĉapitro 3			
1	24	1	Avataṃsaka-sūtra 5
	25	1	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	25	7	Avataṃsaka-sūtra
	25	17	Suvarṇaprabhāsottamarāja-sūtra 3
2	28	1	Avataṃsaka-sūtra
	28	7	Avataṃsaka-sūtra 34, Gaṇḍa-vyūha
	28	10	Malgranda Sukhāvātīvyūha-sūtra
	28	15	Avataṃsaka-sūtra
	29	1	SN 35-5
	29	5	Mahāparinirvāṇa-sūtra
3	31	1	MN 8-77, Mahāsakulūdayi-sutta
	32	1	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	32	13	Laṅkāvatāra-sūtra
	32	25	Avataṃsaka-sūtra 32
	33	14	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 25
	33	18	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	34	6	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 2
	34	13	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 3

DARMO

Ĉapitro 1

1	38	1	Vinaya, Mahāvagga 1-6 kaj SN56-11-12, Dhammacakka-pavattana-sutta
	39	10	Itivuttaka 103
	39	20	MN 2, Sabbāsava-sutta
	39	26	Sūtra Kvardek Du Ĉapitroj 18
2	41	1	Śrīmālādevīsīṃhanāda-sūtra
3	43	1	Avataṃsaka-sūtra 22, Daśa-bhūmika

Ĉapitro 2

1	46	1	MN 4-35, Cūlasaccaka-sutta
	47	24	AN 5-49, Muṇḍarāja-vagga
	48	9	AN 4-185, Samaṇa-sutta
	49	19	AN 3-134, Uppāda-sutta
2	49	1	Laṅkāvatāra-sūtra
	49	5	Avataṃsaka-sūtra 2
	49	15	Avataṃsaka-sūtra 16
	50	4	Avataṃsaka-sūtra 22, Daśa-bhūmika
	50	11	Laṅkāvatāra-sūtra
	50	16	AN 4-186, Ummagga-sutta
	51	5	Dhammapada 1, 2, 17, 18
	51	8	SN 2-1-6, Kāmada-sutta
3	52	1	Avataṃsaka-sūtra 16
	52	8	Laṅkāvatāra-sūtra
	52	22	MN 3-22, Alagaddūpama-sutta

<i>Sekcio</i>	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>	<i>Origino</i>
	53	15	Lañkāvātāra-sūtra
	53	20	Lañkāvātāra-sūtra
4	56	1	Vinaya, Mahāvagga 1-6
	56	13	Lañkāvātāra-sūtra
	56	18	SN 35-200, Dārukkhandha-sutta
	57	6	Lañkāvātāra-sūtra en altele
	57	19	MN 2-18, Madhupiṇḍika-sutta
	58	4	Lañkāvātāra-sūtra
	58	16	Lañkāvātāra-sūtra
	59	8	Vimalakīrtinirdeśa-sūtra
	60	21	Avatamsaka-sūtra 34, Gaṇḍa- vyūha
	60	26	Lañkāvātāra-sūtra en altele
Ĉapitro 3			
1	62	1	Vinaya, Mahāvagga 1-5
	62	14	Vinaya, Cūlavagga 5-21
	62	20	Śūraṃgama-sūtra
2	67	1	Śūraṃgama-sūtra
	68	15	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	68	21	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 7 kaj Śūraṃgama-sūtra
	69	7	Avatamsaka-sūtra 32
	69	10	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	69	15	Brahmajāla-sūtra
	69	24	Mahāparinirvāṇa-sūtra
3	71	1	Mahāparinirvāṇa-sūtra
Ĉapitro 4			
1	75	1	Śrīmālādevīsīṃhanāda-sūtra
	76	1	AN 2-11

<i>Sekcio</i>	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>	<i>Origino</i>
	76	5	Itivuttaka 93
	76	11	Vinaya, Mahāvagga
	76	21	AN 3-68, Aññātiṭṭhika-sutta
	77	6	AN 3-34, Ālavaka-sutta
	77	20	Vaipulya-sūtra
	77	25	Vinaya, Mahāvagga 1-6, Dhamma- cakkpravattana-sutta
	78	4	MN 2-14, Cūḷadukkhakkhandha- sutta
	78	19	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	79	13	Itivuttaka 24
2	81	1	MN 6-51, Kandaraka-suttanta
	81	16	AN 3-130
	82	2	AN 3-113
3	83	1	Itivuttaka 100
	83	13	Sūtra de Parabolo
	84	11	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	85	16	AN 3-62
	86	4	AN 3-35, Devadūta-sutta
	86	24	Therīgāthā Aṭṭhakathā
4	88	1	Sukhāvātīvyūha-sūtra vol.2
Ĉapitro 5			
1	93	1	Sukhāvātīvyūha-sūtra vol.1
	96	4	Sukhāvātīvyūha-sūtra vol.2
	97	5	Amitāyur-dhyāna-sūtra
2	100	1	Malgranda Sukhāvātīvyūha-sūtra

LA VOJO DE PURIGADO

Ĉapitro 1

1	104	1	MN 2, Sabbāsava-sutta
	105	12	MN 3-26, Ariyapariyesana-sutta
	105	25	SN 35-206, Chapāna-sutta
	106	22	Sūtra de Kvardek Du Ĉapitroj 41-2
	108	14	MN 2-19, Dvedhāvitakka-sutta
	109	7	Dhammapada Aṭṭhakathā
2	110	1	AN 3-117
	110	9	MN 3-21, Kakacūpama-sutta
	112	27	MN 3-23, Vammīka-sutta
	114	4	Jātaka IV-497, Mātaṅga-Jātaka
	117	1	Sūtra de Kvardek Du Ĉapitroj 9
	117	9	Sūtra de Kvardek Du Ĉapitroj 11
	117	23	Sūtra de Kvardek Du Ĉapitroj 13
	118	20	AN 2-4, Samacitta-sutta
3	120	1	Samyuktaratnapīṭaka-sūtra
	124	17	Upamā-śataka-sūtra
	127	10	Mahāprajñāpāramitā-upadeśa- śāstra
	128	17	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	129	9	Samyuktaratnapīṭaka-sūtra

Ĉapitro 2

1	133	1	MN 7-63, Cūlamālunkya-sut-tanta
	134	20	MN 3-29, Mahāsāropama-sutta
	136	1	Mahāmāyā-sūtra
	136	12	Theragāthā Aṭṭhakathā

<i>Sekcio</i>	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>	<i>Origino</i>
	137	21	MN 3-28, Mahāhatthipadopa-ma-sutta
	138	6	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	138	18	Avadānaśataka-sūtra
	139	21	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	141	5	Pañcaviṃśatisāhasrikā-prajñāpāramitā-sūtra
	142	9	Avataṃsaka-sūtra 34, Gaṇḍa-vyūha
2	144	1	AN 3-88
	144	15	AN 3-81
	145	4	AN 3-82
	145	19	Parinibbāna-sutta vol.2
	146	11	MN 14-141, Saccavibhanga-sutta
	147	10	Parinibbāna-sutta vol.2
	147	21	AN 5-16, Bala-sutta
	148	1	Avataṃsaka-sūtra 6
	148	20	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	149	1	Samyuktaratnapīṭaka-sūtra
	149	15	Suvarṇaprabhāsa-sūtra 26
	150	2	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	150	24	Theragāthā Aṭṭhakathā
	151	14	Jātaka 55, Pañcāvudha-Jātaka
	152	13	Itivuttaka 39 kaj 40
	152	19	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	152	22	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	153	2	AN 5-12
	153	8	Parinibbāna-sutta
	153	18	Śūraṃgama-sūtra
3	155	1	SN 55-21 Kaj 22, Mahānāma-sutta

	155	16	AN 5-32, Cundī-sutta
	156	1	Vimalakīrtinirde'sa-sūtra
	156	13	Śūraṅgama-sūtra
	156	20	Sukhāvatīvyūha-sūtra vol.2
	157	3	SN 1-4-6
	157	6	Avataṃsaka-sūtra 33
	157	23	Avataṃsaka-sūtra 24
	158	8	Suvarṇaprabhāsa-sūtra 4
	158	16	Amitāyur-dhyāna-sūtra
	158	19	Sukhāvatīvyūha-sūtra
	158	24	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	159	15	MN 2-16, Cetokhila-sutta
	160	4	Sukhāvatīvyūha-sūtra vol. 2
4	161	1	Dhammapada
	167	1	SN 1-4-6
	167	13	AN
	167	16	Mahāparinirvāṇa-sūtra

FRATARO

Ĉapitro 1

1	170	1	Itivuttaka 100 kaj MN 1-3, Dhammadāyāda-sutta
	170	7	Itivuttaka 92
	170	16	Vinaya, Mahāvagga 1-30
	171	10	MN 4-39, Mahā-assapura-sutta
	172	13	MN 4-40, Cūḷa-assapura-sutta
	173	9	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 10
	173	15	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 10

<i>Sekcio</i>	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>	<i>Origino</i>
	173	24	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 14
2	175	1	SN 55-37, Mahānāma-sutta
	175	9	AN 3-75
	175	14	SN 55-37, Mahānāma-sutta
	175	18	SN 55-54, Gilāyanaṃ-sutta
	176	1	Avataṃsaka-sūtra 22
	177	6	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	179	11	Avataṃsaka-sūtra 7
	179	11	Mahāmāyā-sūtra
	181	17	Avataṃsaka-sūtra 21
	182	13	Mahāparinirvāṇa-sūtra
3	184	1	DN 31, Siṅgālovāda-sutta
	188	13	AN 2-4, Samacitta-sutta
	189	1	AN 3-31
	189	9	Jātaka 417, Kaccāni-Jātaka
	190	20	DN 31, Siṅgālovāda-sutta
	191	4	Dhammapada Aṭṭhakathā 1
	192	7	(Birmaj Komentarioj)
	192	22	Śrīmālādevāsīmhanāda-sūtra
Ĉapitro 2			
1	195	1	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	196	8	AN 3-118, Soceyyan-sutta
	197	15	SN
	198	1	Vinaya, Mahāvagga 10-1 Kaj 2
	198	10	DN 16, Mahāparinibbāna-sutta
	199	10	Vinaya, Mahāvagga 10-1 Kaj 2
2	202	1	SN
	202	18	Antarābhava-sūtra
	203	1	Vimalakīrtinirdeśa-sūtra

<i>Sekcio</i>	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>	<i>Origino</i>
	204	1	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	204	18	Malgranda Sukhāvātīvyūha-sūtra
	204	24	Sukhāvātīvyūha-sūtra
	205	11	Vimalakīrtinirdeśa-sūtra
3	206	1	Dhammapada Aṭṭhakathā 1
	206	10	AN 34-2
	207	5	Dhammapada Aṭṭhakathā 1
	207	21	AN 5-1
	208	1	Mūla-sarvāstivāda-vinaya San.ghabheda-vastu 10
	208	16	MN 9-86, Aṅgulimāla-sutta
	209	9	AN 26

SUPLEMENTO

KONCIZA HISTORIO DE BUDHISMO

–Transmisio de Hindio al Japanio–

1. HINDIO

En spirita historio de homaro unu el la plej grandaj epokofarantaj okazintaĵoj estas signata al la tempo, kiam “la lumo de Azio” eklumiĝis brilante en centra parto de Hindio, aŭ, alivorte, kiam la fonto de Grandaj Saĝo kaj Kompato, elfluegis en la loko, kie en la daŭro de tempo riĉigis homan koron dum multaj centjaroj ĝis estanto.

Budho Gaŭtamo, kiu estas konata per postaj budhanoj kiel Ŝakjamunio aŭ la “Sanktulo de Ŝakja klano”, forigis sian hejmon, fariĝis Ŝramano kaj direktis sian paŝon suden al Magado. La tempo, kiam Li fine akiris Iluminiĝon sub la Bodhi-arbo tie, estis konjektata en mezo de la 5-a jarcento a.K. Li daŭris sian nelac-iĝeblan klopodon dum kvardek kvin jaroj, de tiu ĉi tempo ĝis la “Granda morto”, per kiu Li eniris en “Maha-Pari-Nirvano”, predikante la instruon de Saĝo kaj Kompato. Kiel la rezulto, grandaj budhistaj temploj konstante daŭradis aperi en la reĝolandoj kaj diversaj rasoj en meza Hindio.

Dum la tempo de Reĝo Aŝoko (regis 268 — 232 a.K.) la reganto de Maŭrja reĝolando, la instruo de Budho Gaŭtamo disvastiĝis tra tuta Hindio kaj havis ŝancon esti propagandata trans landlimo.

Maŭrja estis la unua kombinata reĝolando en Hindio. Tiu ĉi reĝolando en la tempo de la unua reĝo, Ĉandragupto (regis 317 — 293 a.K. aŭ proksime) jam estis havanta vastan bienon etendiĝantan al la Himalaja-montoj en la nordo, al la golfo de Bengalo en la oriento, al la Hindukŝu-montoaro en la okcidento kaj trans la Vindja montoaro en la sudo. Reĝo Aŝoko plie etendiĝis tiun ĉi bienon al la Dekkan altevenaĵo konkerante Kalingan kaj aliajn.

Tiu ĉi reĝo estis dirata tre terula en sia naturo kaj estis nomata de popolo Ĉandaŝoko (la fria Aŝoko), sed lia karaktero montris kompletan ŝanĝon, kiam li vidis la tragikajn statojn okazitajn de la milito, en kiu Kalingo estis venkita, kaj sin fordoni al la instruo de Saĝo kaj Kompato. Poste li agadis multajn laborojn kiel budhana

kredanto, el kiuj la sekvantaj du laboroj estis la plej valoraj por noti.

La unua estis la “Aŝoka-skulp titaj leĝoj”, Budhismaj instruoj, skulptitaj sur ŝtonaj kolonoj, aŭ sur poluritaj rokmuroj. Li konstruis ilin ĉe multaj lokoj por disvastigi la instruon de Budho. Due li sendis senditojn al la landoj en ĉiuj direktoj trans sia landolimo por disvastigi instruojn de Saĝo kaj Kompato. Precipe estas rimarkinda la fakto, ke iuj de la senditoj estis senditaj al tiaj lokoj, kiaj Sjria, Eĝipto, kyrene, Macedonia kaj Epeiroso dis-vastigante Budhismon malproksime kaj vaste al okcidento. Plue Mahendro (en Pali, Mahinda), la sendito sendita al Tamraparni aŭ Cejlono, sukcesis en “konstruado de la bela instruo sur la bela lankadvipo (Pali, Lankadipa)” kaj tiel fondis la ekiran punkton de Budhisma instruo por ĝia sude direkta propagando sur la insulo.

2. LA LEVIĜO DE MAHAJANA BUDHISMO

La “Orient-direkta Movado de Budhismo” estas ofte parolata de budhanoj de postaj jaroj. Sed dum antaŭ kristaj jarcentoj la “Vizaĝo” de Budhismo estis evidente turnita al la okcidento. Estis ĉirkaŭ antaŭ aŭ post la komenco de kristana epoko, ke la “Vizaĝo” de Budhismo komencis turniĝi al la oriento. Tamen, antaŭ ol ni rilatas al tiu ĉi afero, ni devas paroli la grandan ŝanĝon kiu estis okazanta en Budhismo. Tiu ĉi ŝanĝo estas nenio alia ol la “Nova Ondo”, kiu estas sciita kiel la Mahajana Budhismo aŭ pli granda Veturilo de Budhismo, kiu tenis fortan radikon kaj estis aperintan kiel rimarkinda elemento en la instruo de la tempo.

Kiam, kaj kiel, kaj de kiu tia “Nova Ondo” estis ekirita. Neniu povas respondi decide tiujn ĉi demandojn. Pri tiu ĉi demando, kion ni povas montri estas; unue, la direkto estas alportita al tiel nomata pens-sistemo de la Mahasamghika skolo per la progresantaj elementoj de la monaĥoj en la tempo; due, ekzistas la fakto, ke dum la tempo de la unua aŭ la dua jarcento a.K. ĝis la unua jarcento de kristana epoko iom da gravaj elementoj Mahajanaj sanktaj skriboj jam ekzistis. Kaj kiam la pompa penso de Nagarjuna disvastiĝis, Mahajana Budhismo vigle aperigis sin en la antaŭtero sur la scenejo de la historio de la religio.

La ofico, kiu estis tenata de Mahajana Budhismo, estas tre grava en la longa historio de Budhismo. Do, en Ĉinio kaj Japanio Budhismo tra la tuta historio disvolviĝis sub la influo de la Mahajana instruo. Tiu ĉi neniam estas mirinda, ĉar por savo de popolamaso nova idealo jam estis farita kaj en la formo de Bodisatvo oni supozis la novan vivantan sanktulon por efektiviĝi tiun ĉi idealon. Plue, por subteni tiujn ĉi la intelektaj rezultoj en metafizikaj aŭ psikologiaj bienoj, kiuj estis portitaj de Mahaianaj filozofoj, estis vere grandiozaj. Kvankam ĝi sekvas la instruon de Budho Gaŭtamo en unu flanko, multaj novaj figuroj estis aldonitaj al ĝi. Kun tiuj ĉi novaj aldonajoj Budhismo estis plenplenigita de ardo kaj energio, kaj riĉigis orientajn landojn same kiel kureganta rivero.

3. CENTRA AZIO

Estis tra la Centra Azio, ke ĉinoj por la unua fojo lernis la Budhismon. Tial por paroli pri la instruo, kiu disvolviĝis el Hindio al Ĉinio estas necese paroli pri Silko-Vojo. Tiu ĉi vojo pasis tra la dezertaj regionoj en Mez-Azio por ligi okcidenton kun oriento. Tiu ĉi komerca vojo estis farita en la epoko de Reĝo Wu de Han dinastio (regis 140 — 87 a.K.). En la epoko la bieno de Han disvolviĝis al malproksima okcidento, kaj en najbaraj landoj kiel Ferghano, Sagdiano, Tukharo kaj eĉ Parthio, la spirito de komercisto, kiu estis antaŭe instigita de Aleksandro la Granda, estis ankoraŭ forte vigla. Laŭ tiu ĉi antikva vojo, kiu preteriris tra tiuj ĉi landoj, silko tenis la plej gravan oficon. Tial ĝi estis nomata Silk-vojo. De tiu ĉi epoko antaŭ aŭ post la komenco de kristana epoko Hindio kaj Ĉinio komencis ilian kulturen kontakton per la komerca vojo. Tiel la vojo povas esti dirata la vojo por Budhismo.

4. ĈINIO

La historio de ĉina Budhismo komencis de la akcepto de la Budhismaj sanktaj skriboj kaj de iliaj tradukoj. La plej malnova laboro

de antikva epoko estas dirata “Ssushin-er-chang-ching (sutro en kvardek du sekcioj parolata de la Budho).”

Tiu ĉi traduko estis farita de Kasjapamatanga kaj aliaj dum la Jing-p’ing epoko (58 — 76 p.K.) de Reĝo Ming de la posta Han, hodiaŭ tio ĉi estas pensata kiel duba legenda parolado. La konvinka opinio nun donas kredon al An-shih-kaŭ, kiu rilatas al traduko ĉe Lo-yang el ĉirkaŭ 148 ĝis 171. De ĉi tiu epoko ĝis norda Sun dinastio (960 — 1129 p.K.) la tradukado daŭris dum proksimume mil jaroj.

Dum fruaj jaroj tiuj, kiuj tenis la aksan oficon en la enkonduko de la sankta skribo kaj faro de traduko, estis la plej parte la pastroj el landoj de la Centra Azio. Ekzemple, An-shih-kaŭ, supre dirita, alvenis el Parthio; K’ang-seng-k’ai alvenis al Lo-yang en ĉirkaŭ la tria jarcento kaj tradukis “Sukhavativjuhan” (La libro de senlima vivo), kaj estis homo el la Samarkando regiono. Plue, Ĉu-fa-hu aŭ Dharmarakŝo, kiu estis nomata kiel tradukinto de la “Saddharma-pundarika-sutro” alvenis el Tukharo kaj restis en Lo-yang aŭ Chang-an de la posta parto de la tria jarcento ĝis la frua parto de la kvara jarcento. Kiam Kumarajivo, kiu alvenis el Kuĉo, aperis en la frua parto de la kvina jarcento, la traduka laboro en Ĉinio atingis al ĝia klimakso.

De ĉirkaŭ tiu ĉi tempo la aktiva laboro de la pastroj komencis. Ili vizitis Hindion el Ĉinio por lerni sanskriton kaj serĉi la instruon de Budho. La pioniro de tiaj pastroj estis Fa-hsien (339 — 420 p.K.). Li eliris el Chang-an en 399 al Hindio kaj revenis hejmen post dekkvin jaroj. La plej rimarkinda el tiuj ĉi pastroj, kiuj vizitis Hindion, estis Hsuan-chuang (602 — 664 p.K.), kiu alvenis al Hindio en 627 kaj revenis en 645, post deknaŭ jaroj longaj. Plue, I-ting (635 — 713 p.K.) alvenis al Hindio laŭ mara vojo en 671 kaj revenis per la sama vojo post dudek kvin jaroj.

Tiuj ĉi pastroj vizitis Hindion per ili mem por lerni sanskriton kaj portis tiujn ĉi sanktajn skribojn, kiujn ili elektis, tenante la gvidan oficon en la traduka laboro de la sanktaj skriboj. Precipe la kapableco pri lingvo, kiun montris Hsuan-chuang, estis la plej rimerkinda, kaj per lia energia laboro, la tradukado de sankta skribo en Ĉinio atingis al alia klimakso. La laboroj dum fruaj tempoj, kiuj estas reprezentatj de Kumarajivo estas nomataj la “Malnovaj Tradukaĵoj” kaj la laboroj de

Hsuan-chuang kaj pli postaj tradukaĵoj estas nomataj la “Novaj Tradukaĵoj” de la Budhanaj studentoj en posta epoko.

Sur la bazo de tiuj ĉi grandegaj volumoj de la Budhanaj sanktaj skriboj, kiujn ili tradukis el sanskrito, la tendenco de penso kaj religia agemo de tiuj ĉi lernintaj homoj pli kaj pli sed forte direktis al ĉinismo. Jen aperis klare karaktero, postulo kaj konfido de la raso. La pastroj en la fruaj scenejoj precipe turnis siajn korojn metafizike al “Ne-substanco” kiu estis donata kun la praĵna de sutro. Tio ĉi estas evidentigo de tiu ĉi tendenco. Poste ili forĵetis “Hinajanon” aŭ la malgrandan veturilon kaj turnis si an koron ekskluzive al “Mahajano”, la pli granda veturilo. Plue, tiu ĉi tendenco pli kaj pli fariĝis notinda en la Tendai sekto kaj estas dirata ke ĝi atingis al ĝia plej alta, kiam la Zen sekto aperis.

En la lasta duono de la sesa jarcento Tendai sekto kompletigis sian tuton en Ĉinio. Tiu ĉi sekto estas perfektigita de Tendai Daiŝi Chihi (538 — 597 p.K.), ĝia tria patriarko. Li estis unu el la plej rimarkindaj figuroj en Budhana penso, kaj kvintika klasifiko de la instruo de Budho al la kvin periodoj kaj ok doktorinoj faritaj de tiu ĉi sanktulo subtenis longe vastan influon en la Budhismo de Ĉinio kiel ankaŭ en Japanio.

Tio estas pensata, ke en Ĉinio diversaj sanktaj skiriboj estis alportataj sen pripenso pri la ordo de la skriboj kaj estis tradukataj senelekte. En la vizaĝo de la grandega nombro de tiuj ĉi sutroj la problemo estis kiel kompreni iliajn originojn kaj evoluon. Estas necese taksu prave Budhismon kiel tuto kaj montri kiel li devas stari laŭ sia kompreno de ĝi. Rilate al la evoluo de la sutroj, antaŭ ĉio, unue venas la tendenco de ĉina penso. Precipe, tio de Chihi-i estis la plej sistema kaj tial grandioze konvinkinda. Sed nuntempe, kiam Budhana serĉado de moderna tipo aperis, eĉ la superfortanta influo alvenis al fino.

En la historio de Budhismo en Ĉinio “Tiu, kiu alvenis laste” estis Zen-sekto. Fondinto de tiu ĉi sekto estis dirata ŝramano el alilando, Bodhi-darmo (528 p.K.), sed la semo semita de li apenaŭ floris post la periodo de Huineng (638 — 713 p.K.) la sesa patriarko de la fruo. Sed post la oka jarcento, la sekto de Ĉinio aperigis sinsekve talentajn pastrojn portante prosperadon de Zeno dum kelkaj centjaroj.

Estas vidata ke jen estis nova vojo de pensado de Budhismo, kiu estas profunde radikanta en la naturo de ĉinoj. Gi estas nenio alia ol Budhismo kolorita de la ĉina vojo de pensado. Kaj la fluo de la instruo de Budho Gaŭtamo kun tiu ĉi freŝa fluo, fariĝante pli granda rivero kaj fine riĉigas la landojn en la oriento.

5. JAPANIO

La historio de Budhismo en Japanio komencis en la sesa jarcento. En 538 p.K. la reĝo de Pochi (aŭ Kudaro, koreio) sendis sian senditon por prezenti la statuon de Budho kaj rulaĵon de sutro al la imperia korto de imperiestro Kimmei kaj ĉi tio markis unuan enkondukon de Budhismo en tiu ĉi lando.

En tiu ĉi longa historio, ni povas pensi pri nia Budhismo en kunigo kun tri fokusoĵ. La unua de tiaj fokusoĵ povas esti metata sur la Budhismo dum la 7-a kaj 8-a jarcento. Por montri tiun ĉi materie ni povas elekti la la Horjuĵi templon (607 p.K.) kaj la Todaiĵi-Templon (752 p.K.). Tiuj ĉi temploj estis konstruitaj dum tiuj ĉi periodoj. Rigardante returne tiun ĉi tempon jen estas afero, kiun ni neniam devas forlasi. Ĝi estas la fakto ke tajdo de kulturo neordinare sin levis tra la tuto de Azio. Dum tiu ĉi periodo, kiam la civilizacio de la okcidento estis fermita en profunda mallumo, tio de oriento estis disvolviĝanta en brila aktiveco kaj grandioza movado. En Ĉinio, en Centra Azio, en Hindio kaj en la sudaj maraj landoj, la agema movado en la intelekta, religia kaj arta kampoj estis iranta forte. Partoprenante en tiu ĉi movado Budhismo estis lavanta orientan mondon per ĝia vasta fluo de humanismo. Kaj la nova movado de la japana kulturo vidata en la konstruaĵoj de brilanta Horjuĵi kaj la grandioza Todaiĵi, kaj ankaŭ en la glora religia kaj arta movado, kiu alvenis kune kun tiuj ĉi okazintaĵoj, montras la spiron en ekstrema orienta fino de kultura tajdo, kiu estis kovranta ĉiujn vastajn areojn de Azio.

La popolo en tiu ĉi lando, kiu estis en ne civilizita stato dum longa tempo, sin banis en la fluo de granda kulturo kaj la floro de civilizacio subite floris neatendite. Tia estis la turniĝo al bona feliĉo, kiu favoris japanon en tiuj centjaroj. Kaj la ĉefa premiito, kiu respondis

por la leviĝo de tiu ĉi kulturo, estis nenio ol Budhismo. Tial la Budhanaj temploj de la tempo fariĝis la centroj de brilanta kulturo, kaj la pastroj estis la gvidantoj de la nova instruo. Tie disvolviĝis la vasta kaj granda kulturo, prefere dirata ol religio, kiu estis por la unua fojo enportata en tiu ĉi lando en la centjaro.

En la naŭa jarcento, du grandaj pastroj, Saiĉo (Dengjo Daiŝi 767 — 822 p.K.) kaj Kukai (Kobo Daiŝi 774 — 835 p.K.) aperis en la sceno kaj fondis du Budhismajn sektojn kutime tradiciata kiel Heiana Budhismo. Tio ĉi estis la fondo de japana Budhismo Ili kaptis Budhismon en ĝia originara vidpunkto, praktikis kaj fondis la centrajn monaĥejojn sur monto Hiei kaj monto Koja respektive. Dum tri centjaroj post iliaj fondadoj ĝis Kamakura periodo tiuj ĉi du profundaj sektoj, la Tendai kaj Ŝingon, prosperis ĉefe inter nobeluloj kaj en imperia korto.

La dua vidpunkto povas esti sur la Budhismo de la 12-a kaj 13-a jarcentoj. Jen aperis tiaj grandaj pastroj, kiaj Honen (1133 — 1212 p.K.), Ŝinran (1173 — 1262 p.K.), Dogen (1200 — 1253 p.K.), Niĉi-ren (1222 — 1282 p.K.) k.t.p. Eĉ hodiaŭ, okaze de la parolo pri Budhismo de nia lando ni neniam povas paroli nemenciante la nomojn de tiuj ĉi grandaj pastroj. Kial en tiuj ĉi centjaroj naskiĝis tiaj grandaj pastroj? Tio estas pro la fakto ke komuna problemo kontraŭis al tiuj ĉi grandaj homoj de tiu ĉi tempo. Kio estas la komuna problemo? Eble ĝi estas la fakto, ke en tiu jarcento Budhismo por la unua fojo estis akceptia japanmaniere.

Tio ĉi eble gvidos al demando, “Kial? Ĉu ne estis vera, ke Budhismo estis enkondukita en tiu ĉi lando longe antaŭ tiu ĉi tempo?” Sed ĝi estas ankaŭ vera, ke por sufiĉe digesti, reformi la enkondukitan religion kaj farigi ĝin komplete sia propra posedaĵo, kelkaj centjaroj estis necesaj. Alivorte, ĝi estis en la 7-a kaj 8-a jarcentoj, ke la klopodoj en tiu ĉi lando por akcepti Budhismon komenciĝis kaj kiel la rezulto de tiuj ĉi klopodoj, floroj floris tra tiuj ĉi Budhismaj pastroj de la 12-a kaj 13-a jarcentoj.

Poste la Budhismo en Japanio sur la bazo konstruita de tiuj ĉi rimarkindaj pastroj tenis ĝian postan honoron ĝis hodiaŭ. De la tempo. kiam tiuj ĉi rimarkindaj pastroj aperis, neniam aperis pli brilanta ol la centjaroj en la historio de Japanio. Tamen ŝajnas al ni ke jen estas alia

afero, kiu eltiras nian atenton kaj tiu estas la frukto de la serĉado en la origina Budhismo farita en la moderna tempo.

De la tempo, kiam estis enkondukita, Budhismo en Japanio preskaŭ tute estis Mahajano, sub influo de ĉina Budhismo. Precipe post la apero de la grandaj instruistoj dum la 12-a kaj 13-a jarcentoj, la Mahajana instruo formis ĉefan fluon kun la sekta fondinto kiel ĝia centro, kies opinio daŭris ĝis hodiaŭ. En la historio de Budhismo en Japanio kiel la studo de origina Budhismo estis komencita ĉirkaŭ post meza-Meiji epoko. La figuro de Budho Gaŭtamo vigle aperis denove antaŭ tiuj, kiuj estis emaj al forgesi la fakton, ke jen estis la fondinto de Budhismo krome la sekto-fondintoj.

Kaj ĝi faris klara al tiuj, kiuj havis en koro nenion ol la Mahajana instruo, ke jen estis ankaŭ sistema dogmo de Budhismo.

Tiu ĉi nova fazo nur restas en la sfero de studanta studo, kaj ankoraŭ ne estas sufiĉe forta por vekigi religian entuziasmon. Sed ŝajnas ke scio de la popolo en ĉi tiu lando rilate al Budhismo tenanta turnon.

La verkinto de tiu ĉi artikolo, metante emfazon sur tiu ĉi fazo, deziras fari tion la tria el tri fokusoĵoj antaŭe menciitaj.

DISVASTIĜO DE BUDHA INSTRUO

Budhismo estas religio, kiu estas konstruita sur la instruo, kiun Ŝakjamunio predikis dum kvardek kvin jaroj. Tial la vortoj, kiujn Li uzis en sia prediko, havas absolutan aŭtoritaton, en tiu ĉi religio kaj spite al la fakto ke jen estas 84,000 Darmaj pordoj kaj multe da skoloj. Kia ajn el ili estas rilate al la sanktaj skriboj de Ŝakjamunio. Tiuj ĉi libroj, en kiuj la instruoj de Budho estas registrataj, estas sciitaj kiel la “Issaikjo” aŭ “Daizokjo”, k.e. kompleta kolekto de la sanktaj skriboj. Ŝakjamunio akcentis egalecon de homo kaj Li predikis sian instruon en la simplaj vortoj de ĉiutaga uzado tiel, kiel kia ajn povas sufiĉe kompreni ilin. Li daŭris sian predikon por amasiĝo da popolo ĝis sia morto en la aĝo de okdek jaroj kun senescepto de eĉ unu tagon en tiu ĉi longa periodo.

Post la forpaso de Ŝakjamunio Lia disĉiploj predikadis la instruon laŭ tio, kion ili iam aŭskultis. Tamen ĉar la instruo estis transigita kaj ripetita, povis okazi la ŝanĝo pro senkonsciaj eraroj de kion disĉiploj, opiniis ke ili tiele komprenis aŭ aŭdis.

La vortoj de Ŝakjamunio ĉiam devas esti transigata precize kaj korekte kaj ŝancoj de aŭdi la instruon devas esti donata al ĉiuj popoloj sendiference. Tial multe da maljunaj pastroj kunsidis por ordigi kaj kombini vortojn kaj instruon per recito de tion, kion ili pensis. Ili pasis multe da monatoj por ilia diskuto. La laboro en kiu ili tiamaniere akiris rezulton estis nomata “Kecuĵu”. Tio ĉi montras kiel pie kaj sincere ili provis por transigi la vortojn mem, kiujn la granda instruisto parolis.

La instruo, kiu estis tiel ordigata, estis skribita. Al la instruo, kiu estis en skribita formo, estis aldonita la komentoj kaj interpretoj faritaj de eminentaj pastroj en postaj periodoj, kiuj estas konataj kiel “Ron” aŭ komentoj. La Budha instruo mem, la komentoj aldonataj en postaj periodoj kaj la Budhanaj moralaj reguloj poste estis nomataj “Sanzokjo” (Tri sekcioj de Budhanaj skriboj) aŭ Tripitaka en sanskrito.

“Sanzokjo” aŭ Tripitako enhavas “Kjozo”, “Ricuza” kaj “Ronzo”; la vorto “Zo” signifas ujon aŭ vazon. En aliaj vortoj, “Kjo” estas rilate al la skriboj de Budhaj vortoj. “Ricu” estas regulo por la Budhana Frataro, kaj “Ron” estas la komento skribita de altaj pastroj.

Preskaŭ ĉiuj skoloj tenadis sian propran Kanonon (Sanskrite: Tripitaka, Palie: Tipitaka), sed la sola kompleta aro, kiu postvivis, skribita en la Palia, apartenas al la Teravada skolo. Tiu ĉi Palia Kanono ludis gravan rolon kiel la komuna skriba fonto inter la Budhismaj landoj de Suda kaj Sud-Orieta Azioj.

Laŭ la tradicio estas dirata, ke Budhismo estis enkondukita en Ĉinio en 67 p.K. dum la regado de reĝo Min de la posta Han dinastio (25–220 p.K.) Sed fakte, pli malfrue, post okdek kvar jaroj ol la epoko, Budhanaj skriboj estis enkondukitaj kaj traduk-itaj en Ĉinio (151 p.K.) per reĝo Huan de la posta Han dinastio. Ĉar Mahajana Budhismo jam estis establita en Hindio ĝis tiam, la skriboj de pratempa kaj Mahajana Budhismoj ambaŭ estis transdonitaj al Ĉinio sen distingo. De tiam dum periodo de pli ol 1.700 jaroj la klopodo por traduko de la sanktaj skriboj al Ĉina lingvo daŭris. La nombro de la libroj kaj volumoj, kiuj estis tradukitaj atingis 1.440 skriboj kaj 5.586 volumoj. La klopodo por konservado de tiuj ĉi tradukitaj skriboj komenciĝis tiel frue kiel la Wei dinastio, sed estis ĉirkaŭ en la periodo de norda Sun dinastio komencis ilia preso. Tamen de tiu ĉi tempo, la laboroj de ĉinaj altaj pastroj estis aldonataj al la Budhanaj skriboj. De tiam fariĝis ne deca, ke tiuj ĉi libroj estis nomita Tripitako. Kiam epoko de Sui alvenis la nomo de “Issaikyo” aŭ kompleta kolekto de ĉiuj sanktaj libroj estis donita al la libroj, kaj en la epoko de Tang ili fariĝis nomita per nova nomo de “Daizokjo”, aŭ la kolekto de ĉiuj Budhanaj skriboj, leĝoj kaj traktaĵoj.

En la 7-a jarcento Budhismo estis enkondukita en Tibeto kaj dum ĉirkaŭ 150 jaroj, de la 9-a tra la 11-a jarcento, klopodo por la traduko de la Budhanaj sanktaj skriboj estis daŭrigita kaj preskaŭ ĉiuj el ili estis tradukitaj en tiu ĉi tempo.

Vidante la fakton, ke la sanktaj skriboj estis tradukitaj ne nur en korean, japanan, cejlonan, kamboĝan, turkan kaj preskaŭ ĉiujn orientajn lingvojn, sed ankaŭ en latinan, francan, anglan, germanan kaj italan lingvojn. Tio povas esti dirata ke la beno de la Budha instruo estas disvolviĝita al ĉiuj anguloj de la mondo.

Tamen, je alia konsidero, el la starpunkto de kvalito de la traduko kaj la historio de la religia evoluo kaj sortoŝanĝo dum pli ol du mil jaroj kun dek mil aŭ pli multaj tradukaĵoj de libroj verkitaj, ŝajne

estas ankoraŭ malfacile ekkapti la veran signifon de la vortoj parolitaj de Ŝakjamunio, eĉ kun la helpo de “Daizokjo”.

Tial estas absolute necesa elĉerpi tiujn esencajn punktojn el la “Daizokjo”, kaj farigi tiujn normo aŭ fundamento, per kiu oni povas bazi sian kredon de la religio.

En Budhismo la plej supra aŭtoritato estas la vortoj diritaj de Ŝakjamunio. Tial la instruo de Budhismo devas esti la instruo kiu estas proksime kunligita al kaj intima kun ĉiutaga vivo de ni. Alie, tio neniam sukcesos instigi la homajn korojn de profundo al la kredo en la instruoj.

En ĉi tiu senco, estas dezirata ke la instruoj, kiujn precipe oni ĉiam intencas kunporti, estas klaraj, simplaj, senpartiaj kaj sufiĉaj por repreznti la tuton, kaj plue estas precizaj kaj ankaŭ familiaj al vortoj, kiujn oni uzas en ĉiutaga vivo.

Tiu ĉi libro estas kompilita je konsideroj supre menciitaj, heredante la grandan fluon de la Daizokjo kun kies historio de pli ol dumil kaj kelkcent jaroj.

DEVENO DE “LA INSTRUOJ DE BUDHO”

Ĉi tiu “Instruoj de Budho” estas reviziita kaj redaktita bazite sin sur la originala japana eldono de “Nove Tradukita Instruo de Budho” publikigita en julio 1925, de “la Disvastiga Asocio de Nove Tradukita Instruo de Budho” estrita de s-ro Muan Kizu.

Tiu ĉi unua japana eldono estis kompilita ĉefe de d-roj Syûgaku Yamabe, Tizen Akanuma kaj ankaŭ kunlabore kun multaj aliaj budhismaj kleruloj. Por publikigi ĝin ili bezonis preskaŭ 5 jarojn.

Nun ni esprimas elkorajn dankon kaj estimon por ilia laboro redakti la originale japanan eldonon de “Nove Tradukita Instruo de Budho.”

En la Syôwa Epoko (1926-1989) “Populara Eldono de Instruoj de Budho” estis publikigita de la sama Disvastiga Asocio kaj vaste distribuita tra Japanio.

En julio, 1934, kiam la Konferenco de la Tut-pacifika Budhana Junularo okazis en Japanio, “*The Teaching of Buddha*”, la angla traduko de la supre menciita “Populara Eldono de Instruoj de Budho” estis publikigita de la Tut-Japana Budhana Junulara Federacio, kun la helpo de s-ro D. Goddard, kiel unu el la memorkontribuoj. En 1962, festante la 70-jaran datrevenon de la enkonduko de Budhismo al Usono, s-ro Ehan Numata, prezidanto de la Mitutoyo Kompanio publikigis alian anglalingvan eldonon “*The Teaching of Buddha*”.

En 1965, kiam s-ro Numata fondis “la Budhismisian Misian Asocion” per sia ofermono, li celis disvastigi tra la mondo tiun ĉi “La Instruoj de Budho” kiel unu el la ĉefaj taskoj de la Asocio.

Por realigi tiun ĉi planon, revizia komitato estis establita en 1966. Ĝi konsistis el profesoroj Kazuyosi Kino, Syûyû Kanaoka, Zennô Isigami, Sinkô Sayeki, Kôdô Matunami, Syôzyun Bando kaj Takase Takemi. prof. Humio Masutani, s-ro N.A. Waddell kaj s-ro Tosisuke Simizu ankaŭ helpis revizian laboron. Tiamaniere la angla-japana eldono de “*The Teaching of Buddha*” estis publikigita en nova stilo.

En 1972, profesoroj Syûyû Kanaoka, Zennô Isigami, Syôyû Hanayama, Kansei Tamura kaj Takemi Takase, antaŭ ĉio korektinte tipografiajn erarojn, rekompilis la angle tradukitan tekston.

Poste, komitato konsistanta el profesoroj Ryôtatu Sioiri, Takemi Takase, Hiroshi Tatikawa, Kansei Tamura, Syôzyun Bando, kaj Syôyû Hanayama (ĉefredaktoro) estis organizita por rekompili la japanan version de “La Instruoj de Budho”, kaj tiu ĉi versio estis eldonita en 1973.

Denove, en 1974, komitato konsistanta el Pprofesoroj Kôdô Matunami, Syôzyun Bando, Sinkô Saeki, Dôyû Tokunaga, Kansei Tamra kaj Syôyû Hanayama (ĉefredaktoro) estis organizita por rekompili la anglan version “*The Teaching of Buddha*”, kiun oni faris kun la kunlaboro de s-ro. Richard R. Steiner. Tiu ĉi estis kunmetita kun la japana versio (eldonita en 1973), kio rezultigis la eldonon de la angla - japana dulingva versio.

En 1978 profesoroj Sigeo Kamata kaj Yasuaki Nara aliĝis al la komitato. En 2001, profesoroj Kenneth Tanaka, Syôgo Watanabe, Yosiyasu Yonezawa, kaj Sengaku Maeda (provizora ĉefredaktoro) aliĝis al la editora komitato.

En 2013, la Societo por Promocio de Budhismo (*the Buddhist Promoting Society*) ŝanĝis sian organizon statutan de “Fondusa Jur-Persono” al “Publik-Interesa Fondusa Jur-Persono.” Okaze de tiu ĉi ŝanĝiĝo, la editora komitato rekonstruis sian membraron kun profesoroj Sengaku Maeda (ĉefredaktoro), Zennô Isigami, Kiyotaka Kimura, Kenneth Tanaka, Makio Takemura, Yasuaki Nara, Tizuko Yosimizu, Yosiyasu Yonezawa, kaj Syôgo Watanabe. De post 2017, kun prof. Makio Takemura servanta kiel la nova ĉefredaktoro, la komitato kunvenis ĉiujare por strebi por fari “La Instroj de Budho” efektive respondanta al la bezonoj de la nuntempa socio.

Majo, 2017

Pri Esperanta Traduko

En aŭgusto 1980, kiam la 67a Japana Esperanto-Kongreso okazis en Yokohama, en la fakkunsido de Japana Budhana Ligo Esperantista (JBLE), ni decidis traduki kaj eldoni “La Instruojn de Budho” en Esperanto. Por tiu ĉi projekto, s-ro Ehan Numata, prezidanto de “Budhisma Misia Asocio” donis plenan subtenon inkluzive la financon helpon, kaj konsentis eldoni kaj disdoni tion.

La komitato konsistas el la jenaj personoj.

prezidanto: Yosiaki Miwa

vicprezidantoj: Santi Asano, Tisyô Wakizaka

komitatanoj por ĝeneralaj aferoj:

Syônosuke Isobe, Kenzen Minami, Ryûei Samra,

Yosiaki Miwa, Tizuko Tadaisi, Tetuo Yamasita,

Tetuo Nose, Tisyô Wakizaka, Yukiko Hayasi

komitatanoj por tradukaj aferoj:

Santi Asano, Yosiaki Miwa, Masaki Imai, Yûiti Yamasaki,

Hiroshi Ikeda, Tadao Yosida, Zirô Kitahara, Sidô Wataru,

Huzimaru Dazai, David MacGill

Ni volas esprimi la plej sincerajn dankonjn al s-ro Masao Kakuo, kiu afable reviziis la tradukaĵon, kaj al s-ino Yukiko Isobe, ĉefdirektorino de Japana Esperanto-Instituto, kiu donis valorajn konsilojn kun entuziasma subteno.

Fine ĉi tiu publikaĵo ne povas esti perfekta por la enhavo, ĉar la vortoj de Budho estas signifoplene profunda kaj Lia Virto estas tiel senlima ke oni ne povas facile kompreni. Sed ĝi povos pliperfektigi per la helpoj de kompetentaj samideanoj kiuj havas intereson pri Budhismo.

Aŭg. 1981.

Pri la Dua Eldono de Esperanta Traduko

Laŭ la peto de Budhisma Misia Asocio, Japana Budhana Ligo Esperantista reviziis kelkajn partojn koresponde al la nova angla versio.

Feb. 2020

INDEKSO DE ĈIUTAGA VIVO

<i>Homa Vivo</i>	<i>Paĝo</i>	
<i>Linio</i>		
Signifo de vivo	4	23
Reala stato de ĉi tiu mondo	88	21
Ideala vivmaniero	203	1
Malbona vidpunkto pri vivo	44	16
Ĝusta ideo pri vivo	41	1
Antaŭjuĝo de vivo	56	1
Al homoj perdiĝintaj (Fablo)	112	27
Vivo de homo (Fablo)	83	13
Se oni sekvas vivon avaran kaj pasian (Fablo)	83	1
Instruo de maljuno, malsano kaj morto (Rakonto)	86	4
Morto neevitebla (Rakonto)	86	24
La kvin aferoj, kiujn neniu povas plenumi		
en ĉi tiu mondo	47	24
La kvar veroj en ĉi tiu mondo	48	9
Iluzio kaj Iluminiĝo ambaŭ devenas de koro	49	1
La dudek aferoj, kiuj estas malfacile		
plenumi, sed valoraj por homoj	117	23
 <i>Kredo</i>		
Kredo estas fajro	157	3
Kredo havas tri signifojn	158	8
Kredo estas revelacio	159	6
Kredo aperas en sincera koro	158	16
Malfacile estas trovi veron, kiel blindulo apenaŭ		

	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>
priskribi precizan formon de elefanto (Fablo)	69	24
La vera instruo de la Budho montras, kie		
la Budha-naturo ekzistas (Fablo)	72	16
Pasio kaŝas la Budha-naturon (Fablo)	68	21
Dubo baras kredon	159	15
La Budho estas patro, homoj estas Liaj filoj	34	13
Saĝeco de la Budho estas tiel vasta kaj		
profunda kiel granda maro	33	4
Koro de la Budho estas plena de Granda Kompato	13	1
Kompato de la Budho estas eterna	14	1
La Budho ne havas fizikan korpon	11	19
La Budho predikis tra sia tuta vivo	22	4
La Budho uzis la fikcian metodon de		
vivo kaj morto por persvadi homojn	22	4
La Budho savis homojn el ilia sufero per		
la rimedo de fablo	17	6
”	18	3
La mondo de Iluminiĝo	204	10
Rifuĝo al la Budho, la Darmo kaj la Samgo	156	1
Lernado de la vojo teni moralordonon, praktiki		
la koncentriĝon de koro, kaj agadi saĝe	144	1
La Okera Nobla Vojo.....	146	11
Ses vojoj por atingi la alian bordon de Iluminiĝo	148	1
Kvar ĝustaj proceduroj	147	16
Kvar ĝustaj vidpunktoj	147	10
Kvin kapabloj por akiri Iluminiĝon	147	16
Kvar senlimaj statoj de koro	150	1
Homoj kiuj komprenas la Kvaroblan Noblan Veron ..	39	10
Morto de homo kaj efemereco de vivo	10	25
Recitulo de la nomo de la Amida-Budho		
naskiĝas en Lia lando de Purego	101	27

	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>
Faru lumon el vi mem, konfidu al vi mem	9	3
<i>Ekzercado de Menso</i>		
Distingi tion, kio estas por vi la plej grava (Fablo)	133	9
Gardu vin pri via unua paŝo	117	19
Neniam forgesu tion, kion vi serĉas (Fablo)	134	20
Por atingi sukceson oni devas toleri multe		
da malfacilaĵoj	139	23
Streĉu vin eĉ en ripetitaj malsukcesoj (Rakonto)	151	13
Ne maltrankviliĝu vin eĉ en mizera		
cirkonstanco (Rakonto)	110	9
Komprenanto kaj obeanto de la Nobla Vojo similas		
al homo, kiu eniras en mallumon kun lanterno ...	39	26
Oni trovas instruon ĉie, kie ajn li iras (Rakonto)	142	12
Homo inklinas movi en la direkto, al kiu		
sia koro gvidas	108	14
La plej grava punkto de la instruo estas en		
tio, ke oni regas sian koron	9	18
Regu vian koron antaŭ ĉio	184	1
Se vi regas vian koron	108	19
Diversaj statoj de la koro (Fablo)	105	25
Koro neniam estas la ego-personeco	46	14
Neniam permesu la koron ŝanceligi vin	9	6
Venku vian koron	136	12
Estu la mastro de via koro	10	2
Ĉiuj malbonoj venas de korpo, buŝo kaj koro	79	19
Rilato de koro kun vorto	111	17
Via korpo estas nenio alia ol prunteprenita (Rakonto)		127
.....	10	
Ĉi tiu korpo estas plena de ĉiuspecaj malpuraĵoj	115	27
Ne Nestu avida ie aĵoj	9	6

	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>
Tenu viajn korpon, buŝon kaj koron puraj	110	1
Neniam deflankiĝu, sed klopodu (Rakonto)	150	23

Homa Sufero

Homaj suferoj devenas de alligiteco de koro	38	1
Kiel defendi sin kontraŭ suferoj	11	9
Iluzio kaj malsaĝeco estas la enirejo e Iluminiĝo	57	26
Kiel liberigi sin el suferoj	104	1
Kiam varma fajro de pasio estas estingita, tiam pura Iluminiĝo estas atingebla	126	6
Amoravido vere estas la fonto de iluzio	78	19
Amoravido estas vipuro kaŝita en floroj	78	21
Neniam havu alligitecon al brulanta domo (Fablo)	17	20
Pasio estas la fonto de eraroj (Fablo)	105	18
Ĉi tiu mondo estas en brulanta fajro	76	11
Avideco je la fameco kaj honoro bruligas homojn	106	22
Avideco je la riĉeco kaj volupto ruinigas homojn	107	1
Diferenco inter saĝulo kaj malsaĝulo	108	20
Malsaĝulo neniam sciiĝas pri sia eraro (Fablo)	125	13
Malsaĝulo envias bonan feliĉon de aliulo nur surbaze de rezulto	125	17
Agmaniero de malsaĝulo (Fablo)	130	14

Ĉiutaga Vivo

Donu oferadon, sed forgesu pri via agado	148	24
La sep specoj de donado	148	28
Metodo akiri riĉecon (Rakonto)	129	9
Metodo akiri feliĉon	117	12
Neniam forgesu afablecon ricevitan (Rakonto)	123	19
Diversaj karakteroj de homoj.....	81	16

Indekso

	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>
Malfeliĉo ĉiam sekvadas la deziron de venĝo	117	1
Metodo kvietigi la sento de indigno (Rakonto)	199	19
Neniam maltrankviliĝu per riproĉo de aliulo (Rakonto)	109	7
Homo ne vivas por vestaĵo, manĝaĵo aŭ ŝirmilo	178	21
Manĝaĵo kaj vestaĵo ne estas por komforto nek por plezuro	104	16
Kiamaniere vi devas pensi okaze de manĝado	180	26
Kiamaniere vi devas pensi okaze de vestiĝo	180	9
Kiamaniere vi devas pensi okaze de dormado	181	13
Kiamaniere vi devas pensi kiam estas varme aŭ malvarme	181	4
Kiamaniere vi devas pensi pri via ĉiutaga vivo	179	19

Ekonomio

Ĝusta uzado de aĵoj (Rakonto)	191	10
Posedaĵo neniam restas eterne	190	26
Ne amasigu monon sole por vi mem	193	7
Metodo akiri riĉecon (Rakonto)	129	9

Familia Vivo

La familio estas la loko, kie la koroj de ĝiaj membroj venas en kontakto kun unu la alia	189	1
Agoj kiuj difektas familion	185	1
Vojoj per kiuj oni rekompencas grandan ŝuldon al siaj gepatroj	188	23
Ĝusta vojo inter filoj kaj gepatroj	185	15
Ĝusta vojo inter edzo kaj edzino	186	7
Edzo kaj edzino devas havi saman kredon		

	<i>Paĝo</i>	<i>Linio</i>
(Rakonto)	192	8
<i>Vojo por Senhejmaj Gefratoj</i>		
Homo ne estas senhejmaj gefratoj nur pro ke li vestiĝas kiel monaĥo kaj recitas sutron	172	17
Senhejmaj gefratoj ne estas heredantoj de la templo kaj ĝia posedaĵo	171	1
Avareca homo neniam fariĝas vera monaĥo	171	7
La vera vivo, kiun senhejmaj gefratoj devas sekvi	171	18
<i>Socia Vivo</i>		
Signifo de komuna socio	196	3
Efektiva stato de komunumo en ĉi tiu mondo	88	21
Tri specoj de organizaĵoj	196	8
Vera komunuma vivo	196	17
La granda lumo, kiu lumigas la mallumon	195	7
Harmonio en homa rilato	197	3
Rimedo al harmonio en komunumo	198	1
La idealo de la eklezia societo	197	9
La socia idealo de la budhanoj	204	1
Tiu ruiniĝos, kiu malordigas ordon (Fablo)	124	17
Tiu ruiniĝos, kiu estas ĵaluza kaj kverelas kun aliulo (Fablo)	124	17
Respektu maljunulon (Rakonto)	124	17
Agmaniero de studanto al sia instruisto	185	25
La leĝo de amikeco	186	16
Elektado de bonaj amikoj	187	23
Rilato de mastro kaj liaj servistoj	186	26
Konduto al krimulo	193	14
Grava punkto kiu koncernas instruanton de la Darmo	173	23

SANSKRITA GLOSARO
(Je Alfabeto Ordo)

ANĀTMAN (Neegoo)

Tiu ĉi estas unu el la fundamentaj doktrinoj de Budhismo. Tio estas, ĉiuj ekzistoj kaj fenomenoj en la mondo ne havas sian substancon, kiun oni povas kapti. Ĉiuj religioj en Hindio en antikva tempo klarigis egoon kiel substancon de ĉiu ekzistaĵo. Sed Budhismo neis egoon kaj instruis, ke ĉiu estaĵo ne estas konstanta. Ĉar ĉiu estaĵo aŭ fenomeno neniam estas eterna, ili ne havas substancon. Krome tiu ĉi egoo respondas al animo en alia religio.

ANITYA (Nekonstanteco)

Tiu ĉi vorto signifas, ke ĉio aperas kaj malaperas kaj ĉiam ŝanĝiĝas, kaj ke nenio restas en sama stato. Tio estas unu punkto, kiu montras la idean situacion de Budhismo, kiu estas malsama ol alia religio. Estas grave, ke Budhismo instruas kvar etaĝojn — ĉio naskiĝas, daŭras, ŝanĝiĝas kaj poste estingiĝas, tial observante tion ĉi kiel “suferon” ni devas fari la ŝancon de religia introspekto. De situacioj de diversaj branĉoj estis faritaj diversaj metafizikaj analizoj, sed ni neniam devas emfazi nur la flankon de pesimismo kaj nihilismo, ĉar kreiĝo kaj disvolviĝo ankaŭ faras unu flankon de nekonstanteco.

AVIDYĀ (Nescio)

La stato, en kiu oni ne havas pravon saĝon. Tio estas malsaĝo, kiu estas la fundamento de iluzio. En ĉiu skolo analizoj kaj klarigoj estas diverse faritaj, sed ĉiu markas ĉi tion kiel la motivan forton, kiu instigas blindan pasion. Laŭ la leĝo pri la dek du kaŭzo-rilatoj, kiu klarigas kaŭzon-rezulton de ĉiu estaĵo per ŝtupoj, klarigis, en la unua ŝtupo ekzistas nescio. Oni povas diri, ke ĝi estas blinda volo de avido en vivado.

BODHISATTVA (Bodisatvo)

Origine tiu ĉi vorto esprimis Ŝakjamunion, kiu ankoraŭ estis ekzercanta antaŭ sia vervekiĝo. Ĝi estas homo, kiu serĉas Iluminiĝon. Post la leviĝo de Mahajana Budhismo tiu ĉi vorto havis pli grandan signifon kaj montris tuton da Mahajanaj Budhanoj. t.e. tiuj, kiuj praktikadas supre celante Iluminiĝon kaj tiuj, kiuj klopodas dezirante malsupre gvidi aliajn homojn al Iluminiĝo. Ĉiuj ĉi homoj nomiĝas Bodisatvo. Plue sanktuloj kiel Avalokiteŝvaro aŭ Kŝitigarbo, kiuj havas transcendan forton, ankaŭ nomiĝas Bodisatvo. Tiuj ĉi sanktuloj ŝarĝante parton da laboroj de kompato kaj saĝo de Budho kiel vicsavantoj aperis responde al homaj ĉagrenoj.

BUDDHA (Budho)

Tiu ĉi vorto deveninta el la sanskrita signifas “Iluminiĝinto”. Komence ĝi signifis nur Ŝakjamunion, fondinton de Budhismo. Celo de Budhismo estas ke ĉiu atingu tiun ĉi staton de la Budho, sed iom post iom naskiĝis diversaj skoloj kaŭze de diferenco de opinioj pri ekzakta difino de Budho. Mahajana Budhismo diras, ke diversaj eternaj Budhoj estis/-as/-os krom Ŝakjamunio. Ekzemple Tatagato Amitabo, Maha-Vajroĉano, Vajroĉano, kaj aliaj, kiuj aperis antaŭ longlonga tempo. Ili estas skribataj aŭ parolataj kiel objektoj de adoro aŭ ĉefrouloj de instruo. Krome en Japanio oni kutime nomas mortinton “Hotoke” (japana nomo de Budho); tiu ĉi kutimo eble devenis de Purlandismo, unu el kies branĉoj instruas, ke mortinto naskiĝas en Purlando kaj ekzercas sin por fariĝi Budho.

BUDDHATĀ / BUDDHATVA (Budheco)

Semo, per kiu iu ajn ekzistaĵo povas fariĝi Budho. Oni povas nomi ĝin kaŝita forto aŭ kapableco, ke iu ajn homo povas atingi Iluminiĝon. En iu sutro de Budhismo, estas jena frazo: “Ĉiuj estaĵoj havas Budhecon”. La Budhisma starpunkto pri egala tiu kapableco estas vidata en tio, ke ĝi trovas sendistinge en ĉiuj vivaĵoj la eblon fariĝi Budho, ĉu homoj, ĉu animaloj. Tiu, kies Budheco aperis ekstere, estas nomata Budho.

DHARMA (Darmo)

Vera instruo, kiun predikis Budho. La konkreta enhavo estas kolektita en tri sanktaj libroj, nomataj Sutro (kolekto de Budha-instruoj), Vinajo (kolekto de reguloj predikitaj de Budho) kaj Abidarmo (kolekto de komentarioj). Darmo estas unu el la tri trezoroj. La tri trezoroj konsistas el Budho, Darmo kaj Samgo, kaj estas la fundamenta bazo de Budhismo.

HETU-PRATYAYA (Kaŭzo-Kondiĉo)

Kaŭzo kaj kondiĉo. Kaŭzo estas rekta motivo, kiu naskas rezulton. helpate de diversaj eksteraj kondiĉoj. Ĉar ĉio aperas kaj malaperas laŭ kaŭzo kaj kondiĉoj, la rezulto estas nomata “Aĵo naskita de kaŭzo-kondiĉo.” k.t.p. Ke oni akceptas plombe tiun ĉi leĝon, estas bezonata kondiĉo por eniri en Budhismo. En Japanio oni kutime uzas tiun ĉi vorton en malbona signifo. Sed ĉar tiu ĉi kutuma uzo de la vorto estas io transformita kaj foriris de signifo, ni devas esti atentemaj.

KARMAN (Karmo)

Ĝenerala signifo de tiu ĉi vorto estas “agado”. Sed kutime ĝi estas uzata en la senco de “potenciala forto”, kiu estis portata kiel rezulto de antaŭa agado. Ĉar unu ago certe alportas rekompenco, bonan aŭ malbonan kaj feliĉan aŭ malfeliĉan, ĝia influa forto estas rigardata kiel karmo. Tiel karmo estas preskaŭ samsignifa kiel rekompenco de la agado en antaŭa mondo. Plue estas tri kategorioj de karmo: korpa, parola kaj mensa.

KLEŚA (Vulgara Pasio)

Ĉia spirita agado de homo, kiu malhelpas ĉiun efektivigon de Iluminiĝo. Multaj avarecoj, kiuj estas ligitaj kun homa vivo, ĉagrenas, malordigas kaj ĝenas homajn korpon kaj menson. Ilia fonto estas avareco kaj alkroĉiĝo, kaj bazas sin sur iliaj vivoj mem. Avido, kolero kaj malsaĝo estas ĝiaj fundamentoj. Multaj pasioj naskiĝas el tiuj ĉi. Ĉar tiuj ĉi pasioj estas malhelpaĵoj de Iluminiĝo, oni devas estingi ilin en la procezo de praktikado. Sed ankaŭ estas alia pensmaniero, kiu aprobas la pasion kiel saltilon al Iluminiĝo.

MAHĀYĀNA (Mahajano)

En la daŭro de Budhana historio, jen aperis du ĉefaj fluoj de penso, Mahajano kaj Teravado (aŭ Hinajano). Mahajana tipo de Budhismo disvastiĝis en Tibeto, Ĉinio, Koreio, Japanio kaj tiel plu. Dume Teravado disvastiĝis en Birmo, Sri-lankao, Tailando ktp. La vorto signifas “Granda Veturilo,” kiu povas akcepti suferojn de ĉiuj vivaĵoj en ĉi tiu mondo de naskiĝo-morto, sen distingo, kaj veturigas ilin al la stato de liberiĝo.

MADHYAMĀ-PRATIPAD (Meza Vojo)

La vojo senekstrema, kiu forlasis antaŭjugôn. Tio montras la pozicion de Budhismo. Tial en ĉiu skolo de Budhismo la ideo de meza vojo estas estimata kaj alte taksata. Tio signifas ne nur moderan vojon. Ĝi estas la vojo, kiu forigante alteniĝon al io penetras egale en la aktualecon. Ĝia enhavo estas, ke ĝi neas ambaŭ ekstremojn kaj aŭfhebas ilin. Ekzemple ĝi neas ambaŭ ekstremojn de esto, t.e. “io ne ekzistas” kaj “io ekzistas eterne”. Oni povas nomi ĝin unu el la dialektikoj.

MAITRĪ-KARUṆĀ (Kompato kaj Favoro)

Tiu ĉi vorto-kombino estas fundamenta doktrino de Budhismo. Ĝi havas du signifojn: Kompato estas “doni feliĉon al iu” kaj Favoro signifas “forigi suferon el iu.” Tiu, kiu komprenas ĉi tion kaj amas egale ĉiujn homojn, estas vekiĝinto, Budho. Du Bodisatvoj Avalokiteŝvaro kaj Kŝitigarbo estas simbolas tiun ĉi spiriton. Facile dirite tio signifas, ke oni ĝojas kune kun aliuloj kaj malĝojas kune kun aliuloj.

NIRVĀNA (Nirvano)

En sanskrito tiu ĉi vorto signifas “blovestingi”. Ĝi estas la situacio, kiun akiras tiu, kiu blovestingis siajn fajrojn de avareco. Eeniĝo en tiun ĉi situacion estas nomata “plena nirvano”. Kaj tiu, kiu atingis tiun ĉi situacion, estas nomata Budho. Oni uzas tiun ĉi terminon por la momento de la tempo, kiam Ŝakjamunio forpasis. Sed ordinare estas pensata, ke Ŝakjamunio atingis Nirvanon, kiam li fariĝis Budho en 35 aĝoj.

PĀLI (Palio)

Palio aŭ la palia lingvo estas mezhinda lingvo kaj la plej frua sankta lingvo de budhismo. La Budho Gotamo, kiu loĝis en Norda Hindio, parolis almenaŭ unu formon de prakrito, eble plurajn; la budhisma kanono de la teravado estis redaktita en normigita prakrito, kiun oni nomis tutsimple "tekstlingvo" (pāli). Palio estas parenca al Sanskrito, sed ne estas ido de Sanskrito. La buŝa instruado de la Budho en Palio venis al Cejlono en la 4-a jarcento a.K., kaj tie ĝi estas skribe fiksita kelkajn jarcentojn poste (vidu Tripitako). El Hindio kaj Cejlono, la lingvo disvastiĝis en multajn landojn, precipe al la regiono tiam nomata palie Suvanna-bhūmi, sanskrite Suvarna-bhūmi. "Or-lando", kie nun estas Birmo, Tajlando, Laoso kaj Kamboĝo.

PĀRAMITĀ (Paramito)

Tiu ĉi vorto estas sanskrito kaj havas signifon “transiri (al la alia bordo)”. Tio estas, iu transiras de tiu ĉi bordo de iluzia mondo al la alia bordo de Iluminiĝo. Ordinare estas ses specoj de paramito: donaco, observo de preceptoj, pacienco, klopodo, meditado kaj saĝo. En Japanio unusemajna periodo de printempa kaj aŭtuna ekvinosoj estas nomata “Paramito” kaj en tiuj ĉi periodoj entuziasmaj budhanoj praktikas tiujn ĉi ses paramitojn.

PARIṆAMĀ (Parinamo)

Tiu ĉi vorto signifas, ke oni transdonas al aliaj viv-estaĵoj siajn meritojn akumulitajn pere de bonaj agoj, kiujn iam li faris. Estas du okazoj — por sia propra vekigo kaj por aliuloj. Reciti sutron en la okazo de funebra ceremonio estas unu tipo de parinamo, tiel oni kredas, ĉar mortintoj jam ne povas fari bonajn agojn kaj necesas, ke iliaj parencoj aŭ amikoj devas fari bonon anstataŭ mortintoj.

PRAJÑĀ (Saĝeco)

Unu el la ses paramitoj. La mensa funkcio, per kiu oni povas percepti vivon sen eraro kaj distingi, kio estas vera kaj kio estas falsa. Tiu, kiu akiris tiun ĉi saĝecon perfekte, estas nomata Budho. Tial, tiu ĉi estas la plej rafinita kaj luminiĝinta saĝeco, distingenda de ordiara homa inteligeto.

PRATĪYA-SAMUTPĀDA (Dependa Ekesto)

Dependa (aŭ Interdependa) ekesto estas budhisma filozofia teorio, kiu asertas, ke ĉiu darmo (aĵo) ekestas en dependo de aliaj darmoj: Se tio ĉi ekestas, tio ekestas; se tio ĉi ĉesas ekesti, tio ĉesas ekesti. Ĝi estas pragmata instruo, kiu aplikiĝas al sufero (sanskrite “dukkha”) kaj la ĉesigo de sufero.

PRAVRAJANA (Forhejmiĝo)

Forlasi vivadon en hejmo kaj praktikadi disciplinon de Budhismo. En Hindio ĉi tia praktikado sen hejmeco estis rigardata kiel ordinara afero.

SAMGHA (Frataro)

Aro, kiu konsistas el disĉiploj de Budho. En frua tempo, ĝi konsistis el monaĥoj kaj monaĥinoj. Poste, kiam la Mahajama movado ekestis, laikaj kredantoj viraj kaj virinaj, kiuj ekzercas sin cele al luminiĝo, ekhavis sian pozicion en la Frataro. En tiu ĉi kazo la Frataro konsistas el la kvar: monaĥo, monaĥino, upasako (laika kredanto vira), upasakino (laika kredanto virina).

SAMSĀRA (Sansaro, Metempsikozo)

Sansaro estas vorto el Sanskrito, kiu signifas “vagado” aŭ “mondo”, kun kunsenco de cikla, cirkvita ŝanĝo. Ĝi ankaŭ temas pri la teorio de renaskiĝo kaj la ciklo de ĉiuj vivoj, aferoj, ekzisto, fundamenta parto de ĉiu darmo. Oni ofte parolas pri sansaro per vortoj kiel metempsikozo, transmigrado, karma ciklo, reenkarniĝo, ciklo de sencela drivado, vagado kaj banala ekzisto. Ĝi ofte estas bilde prezentata en “rado de vivo”.

SANSKRIT (Sanskrito)

Sanskrito estas eble la plej antikva hindeŭropa lingvo ankoraŭ aktive uzata; ĝi apartenas al la hindarjaj lingvoj en la hindirana lingvogrupo de la hindeŭropa lingvofamilio. Iam oni kredis Sanskriton la plej praa el ĉiuj hindeŭropaj lingvoj, sed poste oni trovis ke la hitita, ankaŭ hindeŭropa, estas eĉ pli aĝa. Sanskrito, kiu signifas “pura” aŭ “gramatike ĝusta” lingvo, estas sankta lingvo de pli ol 1 miliardo da homoj (precipe hinduoj kaj mahajanaj budhistoj; aliflanke la kanonaj tekstoj de la teravada budhismo, de la ĝajnismo kaj de la sikismo estas verkitaj en pli junaj lingvoj). Oni taksis, ke hodiaŭ ĝis du milionoj da homoj ĝin parolas kiel duan lingvon, kaj nuntempe oni skribas novan sanskritan literaturon.

ŚŪNYATĀ (Ŝunjato)

Ideo, ke “ĉio, kio ekzistas en la mondo, neniam havas substancon nek egoon.” Ĉar ĉio en la mondo ekzistas de kaŭzo-rilato, senŝanĝa egoo ne ekzistas en ĝi. Tial ni neniam devas esti alteniĝata al la ideo, ke egoo ekzistas aŭ neekzistas. Ĉar homoj aŭ aĵoj ekzistas relative kaj interdepende, ni ne devas esti alteniĝataj al unu ekzistaĵo nek unu doktrino, nek devas rigardi ion kiel absolutaĵo. Ĉi tio estas la fundamenta ideo de sutroj apartenataj al Praĵna-paramito.

SŪTRA (Sutro)

Sankta teksto, precipe pri prelego de la Budho aŭ de iu el liaj disĉiploj. La vorto signifas origine “fadeno”. Unu el la tri eroj de Tripitako.

THERAVĀDA (Teravado)

La suda tradicio de Budhismo estas prezentata de tiu ĉi nomo. En Palia lingvo “Thera” signifas “pliaĝa” kaj “vāda” signifas “instruo”. Do Teravado estas la skolo de pliaĝuloj, kiu historie estis grupo de konservativemaj monaĥoj, kaj postulis firman tenadon de moralordono kontraŭstarante la alia grupo, kiu emis pli liberan kaj progreseman. Estas dirite, ke kontraŭstaro inter la du skoloj jam komenciĝis en frua periodo kelkcent jarojn post la forpaso de Budho.

TRIPITĀKA (Tripitako)

Tripitako, laŭ la signifo de Palia aŭ Sanskrito “tri korboj”, estas la tradicia termino por la budhisma kanona tekstaro. La kanona versio de Teravado estas ĝenerale nomata Palia Kanono. Ankaŭ en Mahajano oni konsideras la Tripitakon kiel aŭtoritatan tekstaron, sed malsame de Teravadanoj, la Mahajana Tripitako inkluzivas aliajn derivitajn tekstojn kaj komentariojn, kiuj estis verkitaj pli poste.

VIJŅAPTI-MĀTRATĀ (Konsciismo)

Unu el la mahajanaj skoloj, kiu asertas, ke ĉio ekzistas nur en la koscio, kaj ke ĉiu fenomeno estas manifestaĵoj de la ok koscioj.

VIMUKTI / VIMOKṢA (Liberiĝo)

Liberiĝo el la iluzia mondo, nome el la modo de metempsikozo kaj eniro en Iluminiĝon nomatan Nirvanon. Budho estas tiu, kiu liberiĝis el tiu ĉi iluzia mondo kaj restas en Iluminiĝo. Ĉar Li estas for de ĉiuj katenoj, Li estas tiu, kiu akiris tutan liberecon.

PRI “BUDHISMA MISIA ASOCIO”

Antaŭ ol paroli pri “Budhisma Misia Asocio” ni devas mencii pri unu japana industriisto nomata s-ro Yehan Numata, kiu estas la fondinto de “Mitutoyo Akcia Kompanio”, kiu produktas precizan mezurilon.

Post kiam li fondis tiun ĉi kompanion en 1934, li estis firme konvinkita, ke la sukceso de ĉiuj entreprenoj dependas tute de harmonia kuniĝo de ĉielo, tero kaj homo, kaj ke perfektigo de humaneco povas esti atingita nur pere de la bona akordiĝo de saĝeco, kompato kaj kuraĝo. Li faris ĉion, kion li povas, sub tiu ĉi konvinkiĝo, cele al la teknika plibonigo de mezurila produktado kaj al disvolviĝo de homa menso.

Estas lia kredo, ke la realigo de mondpaco estas ebla nur surbaze de perfektigo de humaneco, kaj ke Budhismo estas religio por tiu ĉi celo. Tial, dum li direktadis sian kompanion, li klopodis por disvastigo kaj modernigo de Budhismaj muzikoj, pentraĵoj kaj instruoj.

En decembro de 1965 li fondis fonduson verŝante sian privatan havaĵon por entrepreni propagandon de Budhismo kaj samtempe por kontribui al mondpaco. Tiel estis establita Budhisma Misia Asocio kiel publika organizaĵo.

Kiamaniere ni povas disvastigi la instruon de Budho en ĉiuj landoj, por ke ĉiuj homaj estaĵoj povu profiti de ĝi kaj ĝui Lia grandan saĝon kaj kompaton? Jen, trovi la solvon al tiu ĉi demando estas la tasko de “Budhisma Misia Asocio” laŭ la intenco de la fondinto.

Resume dirite, ĉiaj eblaj klopodoj celantaj la disvastigon de Budha instruo estas ĝuste la koro kaj spirito de tiu ĉi “Budhisma Misia Asocio”.

Kiam ni rigardas retrospekte la longan historion de Japanio, kvankam ni havas la kulturon de Budhismo kiel nian gloron, ĝis nun ni ne havis veran Sanktan Skribon de la japana maniero en la vera senco de la vorto. Tiu ĉi libro “La Instruoj de Budho” estis farita sur tia memkritiko.

Tiu ĉi libro servas kiel spirita “nutraĵo” por ĉiu ajn, kiu legas ĝin. Ĝi estas preparita tiel, ke oni povu meti ĝin sur sia skribtablo aŭ kunporti kun si, kaj ĉiam ajn povu legi ĝin laŭvole sub la Lumo de spirito.

Kvankam ĝi ne estas tiel perfekta, kiel ni esperas, la nuna versio de “La Instruoj de Budho” naskiĝis dank’ al laborado kaj klopodado de multaj volontuloj por renkontigi modernulojn kun adekvata, facile legebla, kaj aŭtetika enkonduko en Budhismon, kaj samtempe kun praktika gvido kaj ĉiutaga fonto de inspiro.

“Budhisma Misia Asocio” deziras, ke tiu ĉi sankta libro eniru en multajn hejmojn, estu tenata de multaj homoj, kaj ili tute banu sin en la lumo de instruo.

Opinioj de legantoj estas bonvenaj. Bonvolu senhezite ĉiam ajn turni vin skribe al la Asocio.